

Veljekset Karjalainen Oy
Pyhäntie 2030
98530 Pyhätunturi

Veljekset Karjalainen Oy:n ilmoitus jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa 12.9.2023

**Muistio MARA-ilmoituksen käsittelyyn liittyvästä tarkastuksesta, 21.9.2023,
Pelkosenniemen kunta, jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa, Pyhätunturintie
1322, Kemijärvi, Pyhätunturi, kiinteistötunnus 320-412-4-4**

Aika

21.9.2023 klo 9:00

Läsnäolijat

Paula Tarkka, ylitarkastaja
Lapin ELY-keskus

Kari Karjalainen, toimitusjohtaja
Veljekset Karjalainen Oy

Ilkka Vanhatapio, työpäällikkö
Lapin Timanttisahaus Oy

Sari Niemi, elinvoimajohtaja
Pelkosenniemen kunta

Markku Taavo, kiinteistöpäällikkö
Pelkosenniemen kunta

Kaisa Soppela, ympäristötarkastaja
Kemijärven kaupunki, Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto

Tarkastuksen tausta

Veljekset Karjalainen Oy on 12.9.2023 jättänyt Lapin ELY-keskukselle ilmoituksen jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa kiinteistöllä 320-412-4-4, osoitteessa Pyhätunturintie 1322, Kemijärvi. Jätteen luovuttaja on Lapin Timanttisahaus ja hyödyntämispaikan kiinteistön omistaa Pelkosenniemen kunta.

Ilmoitusta on pyydetty täydentämään 15.9.2023. Toimija on vastannut täydennyspyyntöön 17.9.2023.

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja rakennusvalvontaviranomainen ovat tehneet hyödyntämispaikalla tarkastuksen 15.9.2023 yleisöilmoituksen johdosta. Tarkastuksen perusteella rakennustarkastaja on keskeyttänyt betonijätteen kuljettamisen alueelle ja Kemijärven kaupungin

6.10.2023

ympäristönsuojeluviranomainen on kehottanut poistamaan kiinteistölle tuodut jätteet alueelta 6.10.2023 mennessä. Tarkastuksesta on laadittu erillinen muistio.

Lapin ELY-keskus teki ilmoituksen mukaisella hyödyntämisalueella maastokäynnin asian selvittämiseksi MARA-ilmoituksen käsittelemisen näkökulmasta 21.9.2023.

Käsitellyt asiat ja tarkastuksen havainnot

Tarkastuksella käytiin kiinteistöllä 320-412-4-4, jonne betonijätettä oli kuljetettu ja keskusteltiin MARA-ilmoituksen käsittelyyn liittyvistä asioista ja menettelyistä.

Kiinteistölle 320-412-4-4 on ajettu murskaamatonta betonia arviolta 40 nuppikuormaa ja 8 kasettiautokuormaa. Toimijalla on käytössä sähköinen siirtoasiakirja. Jätteen siirtojen siirtoasiakirjojen tietoja ei löytynyt SIIRTO-rekisteristä.

Hyödyntämispaikalta on poistettu turvetta ja pintamaata. Tarkastushetkellä alueella, jolle betoni oli ajettu, seisoivat vedet. Edellisenä päivänä oli satanut voimakkaasti. Toiminnanharjoittaja kertoi kaivaneensa alueelle koekuopan ennen jätteiden kuljettamista, mutta koekuopan syvyyttä tai sen veden pinnan tasoa ei ole dokumentoitu.

Toimijan tarkoitus on ollut murskata betonit hyödyntämispaikalla. Veljekset Karjalainen Oy:llä ei ole ympäristölupaa, jonka nojalla betonia voisi murskata kiinteistöllä 320-412-4-4. MARA-ilmoituksen nojalla jätettä voi ottaa vastaan vasta kun ilmoitus on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. MARA-ilmoitus ei oikeuta jätteen käsittelyyn, kuten murskaamiseen, vaan pelkästään ilmoituksen mukaisen rakenteen rakentamiseen ja valmiin hyödyntämiskelpoisen betonimurskeen välivarastointiin hyödyntämispaikalla.

Kiinteistön omistajalta ei ole haettu suostumusta jätteen hyödyntämiseen kiinteistöllä. Kiinteistön vuokrasopimuksesta on valitettu hallinto-oikeuteen.

MARA-rakenteen mukaisen kentän rakentaminen edellyttää toimenpidelupaa. Toimenpidelupahakemus on vireillä Kemijärven kaupungin rakennusvalvontaviranomaisessa.

Tarkastuksen tulos

Tarkastuksella todettiin, että alueelle on tuotu betonijätettä, joka sisältää rautoja ja muita epäpuhtauksia ja jota ei ole murskattu MARA-ilmoituksen mukaiseen palakokoon. Koska betonia ei ole murskattu MARA-asetuksen mukaiseen palakokoon, ei siitä ole voitu ottaa MARA-asetuksen edellyttämiä näytteitä, joista tutkitaan betonin sisältämät liukoiset haitta-aineet, kelluvat epäpuhtaudet ja materiaalijakauma.

Jätettä ei voi ottaa vastaan hyödyntämispaikassa ennen kuin MARA-ilmoitus on käsitelty ja hyödyntäminen on merkitty ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Jäte tulee palauttaa luovuttajalle tai kuljettaa sellaiseen paikkaan, jossa on ympäristölupa kyseisen jätteen käsittelyyn.

MARA-ilmoitus on puutteellinen seuraavilta osin:

6.10.2023

1. Ilmoituksen mukaan yli 1 m etäisyys pohjaveden pintaan on todennettu koekuoppatutkimuksella. Tarkemman kuvauksen mukaan alueelta on poistettu turve ja turvekerroksen alapinta on pysynyt kuivana. Lisäksi on kaivettu 1 m syvyinen koekuoppa, johon ei ole tullut vettä.
MARA-asetuksen (VNa 843/2017) soveltamisoppaan mukaan pohjaveden ja MARA-rakenteen välisen riittävän etäisyyden osoittamiseksi ei ole välttämätöntä määrittää pohjaveden pinnan korkeutta, vaan ainoastaan osoittaa vähimmäisvaatimuksen täyttyvän. Tämän vaatimuksen osoittamiseksi, hyödyntämispaikalle tulee kaivaa 2 koekuoppaa, jotka ulotetaan vähintään 2 metriä tulevan MARA-rakenteen alapintaa syvemmälle. Koekuopat tulee kaivaa hyödyntämispaikan koillis- ja lounaisosiin. Mikäli koekuoppiin ei tällöin kerry vettä eikä vallitsevien poikkeuksellisten sääolosuhteiden (kuivuus) arvioida vaikuttavan asiaan merkittävästi, riittävän varoetäisyyden voidaan katsoa toteutuvan siitä riippumatta, että pohjaveden korkeutta ei ole määritetty. Koekuoppia tulee pitää avoimina niin kauan, että veden kertymisestä kuoppaan saadaan selkeä näkemys.
Koekuoppatutkimuksessa tulee huomioida mahdollinen sade- ja sulamisvesien kertyminen kuoppaan. Koekuoppatutkimuksen tulokset tulee ilmoittaa täydennyksessä. Tarkastuksella sovittiin, että toimija kaivaa uuden koekuopan ja dokumentoi koekuopan syvyyden ja veden pinnan koekuopassa esimerkiksi valokuvaamalla. Koekuopan sijainti tulee ilmoittaa täydennyksessä.
Mikäli koekuoppatutkimuksen perusteella ei voida varmistua 1 m suojakerrospaksuuden täyttymisestä, tulee jätettä sisältävän rakenteen alapuolella käyttää riittävä kerrospaksuus luonnonkiviainesta, jotta suojakerrospaksuus toteutuu. Tämä tulee huomioida ilmoituksen liitteenä toimitettavissa rakenteen poikkileikkauskuvissa.
2. MARA-asetusta sovelletaan ainoastaan jätteen suunnitelmalliseen hyödyntämiseen maarakentamiskohteissa. Maarakentamisessa toiminnan suunnitelmallisuus voidaan osoittaa useissa lakisääteisissä hyväksymismenettelyissä sekä tietyillä muilla viranomaisen hyväksymillä suunnitelmilla. Näiden hyväksymismenettelyiden tai suunnitelmien tulee olla lainvoimaisia, jotta niitä voidaan käyttää suunnitelmallisuuden osoittamisessa MARA rekisteröinti-ilmoitusta tehtäessä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia hyväksyntämenettelyitä ovat mm. asemakaava, rakennuslupa, toimenpidelupa, purkamislupa, maisematyölupa, maisematyöilmoitus, yleisen alueen toteuttamissuunnitelma, katusuunnitelma ja puistosuunnitelma. Varastokentän toimenpidelupa tulee liittää täydennykseen.
3. Tiedot jätteen luovuttajan MARA-asetuksen (843/2017) liitteen 3 mukaisesta laadunvarmistusjärjestelmästä tulee liittää täydennykseen.
4. Ilmoituksen liitteen ”Betonin hyötykäyttökelpoisuus maanrakentamisessa” (PBM Oy, 18.8.2023) mukaan betoni soveltuu hyötykäytettäväksi kenttärakenteena (peitetty ja päällystetty). Näyte on otettu purettavan rakennuksen kellarin betonilattiasta kokoomanäytteenä. MARA-asetuksen mukaan purkujätteen ympäristökelpoisuus tulee kuitenkin osoittaa aina valmiista betonimurskeesta otetun kokoomanäytteen perusteella. Valmiille betonimurskeelle tulee tehdä hyötykäyttökelpoisuusanalyysi ja tulokset tulee ilmoittaa täydennyksessä.
5. Lisäksi, MARA-asetuksen mukaan, rakennus- ja purkutoiminnasta peräisin olevan laitospääosan tai purkukohteesta tuotetun betonijätteen materiaaliainekausa (betonin,

6.10.2023

laastin, tiilen ja luonnonkiven osuudet), epäpuhtaudet ja kelluvat epäpuhtaudet tulee tutkia EN-standardin EN 933-11 mukaisesti ja ilmoittaa täydennyksessä.

6. Mikäli valmiista betonimurskeesta tehtyjen liukoisuustestien perusteella hyödynnettävä jäte edellyttää päällystämistä, tulee poikkileikkauspiirustus ja ilmoitus korjata sen mukaisesti.
7. Hyödyntämispaikan omistajalta ja haltijalta, jona ennen vuokrasopimuksen lainvoimaiseksi tuloa toimii Pelkosenniemen kunta, on saatava kirjallinen suostumus jätteiden hyödyntämiseen maarakentamisessa. Kirjallinen suostumus tulee liittää täydennykseen.
8. Mikäli hyödyntämiseen soveltuvaan palakokoon murskattua valmista betonimursketta on tarpeen välivarastoida hyödyntämispaikalla ennen varsinaista hyödyntämistä, tulee välivarastointia koskevat tiedot lisätä MARA-ilmoitukseen. Välivarastoinnin osalta tulee hakemuksessa kuvata ympäristönsuojelutoimenpiteet, kuten murskeen peittäminen ja vesien johtamista koskevat järjestelyt. MARA-ilmoituksen mukaisen väliaikaisen varastoinnin saa aloittaa aikaisintaan neljä viikkoa tai, jos jäte varastoidaan suojattuna, 12 kuukautta ennen hyödyntämistä.

Jatkotoimenpiteet

Tarkastuksella sovittiin, että toimija kuljettaa kiinteistölle 320-412-4-4 tuodun betonin 6.10.2023 mennessä joko takaisin jätteen luovuttajalle tai sellaiseen paikkaan, jossa on ympäristölupa kyseisen jätteen käsittelyyn. Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen on antanut asiasta kirjallisen kehotuksen 15.9.2023 tehdystä tarkastuksesta laaditussa muistiossa.

Kiinteistölle 320-412-4-4 tuodun betonijätteen siirtoasiakirjat sekä kiinteistöltä 320-412-4-4 pois kuljetetun betonijätteen siirtoasiakirjat tulee toimittaa SIIRTO-reksiteriin ilman aiheetonta viivytystä.

Lapin ELY-keskus lähettää toimijalle erillisen täydennyspyynnön MARA-ilmoitukseen aluehallinnon sähköisen asiointijärjestelmän kautta. MARA-ilmoituksen käsitteleminen edellyttää, että kaikki puuttuvat tiedot ja liitteet toimitetaan.

Jakelu

Tarkastukseen osallistuneet
Kemijärven kaupungin rakennusvalvontaviranomainen

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on käsitellyt ylitarkastaja Paula Tarkka. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja LAPELY/4283/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4283/2023 har godkänts elektroniskt

Tarkka Paula 06.10.2023 12:04